

ทำไมหนะ! ลูกเราถึงไม่ฉลาด

📌 **นำเสนอเมื่อ** 3 ก.ค. 2552

ความฉลาด (Intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และความสามารถในการจัดการดูแล แก้ไขกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามทฤษฎี Successful Intelligence ของโรเบิร์ต เจ. สเตอร์นเบิร์ก (Robert J. Sternberg) กล่าวหาว่า ความฉลาดของคนเรานั้นมีอยู่ 3 ด้าน ซึ่งได้แก่

1. ความฉลาดเชิงสร้างสรรค์ (Creative Intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการนำความรู้ที่ได้รับผ่านทางประสบการณ์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์ โดยการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและคนรอบข้างให้เกิดขึ้น

2. ความฉลาดเชิงประสบการณ์ (Experiential Intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดวิเคราะห์ การพิจารณาข้อดีข้อด้อย และการแก้ปัญหาเมื่อประสบกับอุปสรรคต่างๆ โดยนำประสบการณ์ที่เคยได้เรียนรู้มา นำมาปรับใช้ในการประเมินและในการวางแผนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความฉลาดเชิงปฏิบัติจริง (Practical Intelligence) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการปรับเอาแนวคิดเชิงทฤษฎีให้สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ซึ่งคนที่มีความฉลาดในเชิงปฏิบัติจริงจะมีความสามารถในการเอาตัวรอดและจัดการกับเรื่องต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ดี

โดย หลักแล้ว ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความฉลาดของคนเรามีอยู่ 2 ประการคือ 1) พันธุกรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวเรามาตั้งแต่เกิด และ 2) สิ่งแวดล้อม ซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู อาหารการกิน ฐานะทางเศรษฐกิจ วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของครอบครัว แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ว่าความฉลาดจะเกิดจากสิ่งใดก็ตามแต่ ความฉลาดเป็นสิ่งที่พัฒนาได้และสามารถพัฒนาได้ดีตั้งแต่วัยเด็กเล็กๆ ด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัย 3 ปีแรกนั้น สมองจะเจริญเติบโตและพัฒนาได้มากถึง 80% ดังนั้นคุณพ่อคุณแม่ที่อยากให้ลูกฉลาดจึงควรต้องใส่ใจดูแลเขาอย่างมาก พร้อมทั้งป้องกันสิ่งที่เป็นอุปสรรคที่จะทำให้สมองของลูกเราไม่พัฒนา

ซึ่งปัจจัยที่อาจส่งผลให้ลูกของเราเป็นเด็กไม่ฉลาดหรือสมองไม่พัฒนา มีตัวอย่างดังนี้

1. เด็กได้รับสารอาหารไม่ครบทั้ง 5 หมู่ สารอาหาร 5 หมู่ ได้แก่ โปรตีน ที่ได้จากนม เนื้อสัตว์ และธัญพืชชนิดต่างๆ คาร์โบไฮเดรตที่ได้จากแป้งและข้าว วิตามินและเกลือแร่จากผักผลไม้ และไขมันที่ได้จากพืช การที่เด็กได้รับสารอาหารไม่ครบทั้ง 5 หมู่นั้น นอกจากจะส่งผลทำให้ร่างกายของเด็กอ่อนแอ ไม่เติบโตสมวัยแล้วยังทำลายความเจริญเติบโตของสมองซึ่งนั่นคือการทำลายความฉลาดของเด็กโดยตรง อีกด้วย

2. สภาพแวดล้อมที่เป็นมลพิษ ไม่ว่าจะเป็นมลพิษจากควันบุหรี่ ควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ หรือสารตะกั่ว สารปรอทจากโรงงาน สารพิษเหล่านี้ไม่ได้ทำลายเฉพาะร่างกายและสมองของเด็กเท่านั้น แต่ยังเป็นพิษเป็นภัยต่อร่างกายและสมองของคนทุกเพศทุกวัยด้วย

3. เด็กขาดการสัมผัสกับสังคม เกิดจากการที่พ่อแม่ไม่ค่อยมีเวลาให้ลูก ความสัมพันธ์ในครอบครัวเป็นแบบต่างคนต่างอยู่ พ่อแม่ไม่เคยเล่นกับลูกหรือมีการพูดคุยกับลูกน้อยมาก ทำให้ลูกขาดการพัฒนาในด้านภาษาและในด้านมนุษยสัมพันธ์ ทำให้มีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ซึ่งถือเป็นสาเหตุที่สำคัญสาเหตุหนึ่งที่สกัดกั้นความฉลาดของเด็กเพราะเด็กจะขาดโอกาสที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนนั่นเอง

4. เด็กขาดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดี เช่น พ่อแม่ไม่ค่อยพาลูกไปเปิดหูเปิดตาับประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ข้างนอกบ้าน หรือไม่สนับสนุนให้มีโอกาสและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีซึ่งเด็กเล็กๆตั้งแต่ วัยอนุบาลควรจะได้รับ เช่น หนังสือนิทาน กิจกรรมดนตรี กิจกรรมศิลปะ การออกกำลังกาย

5. เด็กมีสุขภาพจิตไม่ดี เกิดจากการที่เด็กขาดความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว หรือบางกรณีอาจได้รับการเลี้ยงดูที่เข้มงวดมากเกินไปและบังคับให้เด็กต้อง ทำในสิ่งที่เขาไม่ชอบหรือไม่ถนัด ส่งผลทำให้เด็กเกิดความเครียด มีความวิตกกังวลสูง มองตัวเองในแง่ลบ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นเหมือนยาพิษที่ทำลายความฉลาดของเด็ก เพราะเด็กที่อยู่ในอารมณ์โกรธหรือซึมเศร้าเป็นเวลานานๆนั้น สมองจะหลั่งสารคอร์ติซอล(Cortisol)ซึ่งเป็นฮอร์โมนเครียดที่มีฤทธิ์ในการ ทำลายความเจริญเติบโตของสมองเด็ก ทำให้การพัฒนาความฉลาดของเด็กถูกยับยั้งลง

ผู้เขียนมีความเชื่อว่า ความฉลาดของลูกอยู่ที่การเลี้ยงดูของพ่อแม่เป็นสำคัญ อย่าท้อแท้ที่วันนี้ลูกของเราอาจจะยังไม่เก่งหรือยังไม่ฉลาด เพราะหากคุณพ่อคุณแม่เลี้ยงดูเขาด้วยความรักและเอาใจใส่แล้ว ความฉลาดนั้นก็พัฒนาขึ้นมาได้ และที่สำคัญอย่าลืม “3 ส” นี้ คือ 1. ส่งเสริมในสิ่งที่ดี 2. สนับสนุนในสิ่งที่เป็น ประโยชน์ และ 3. สร้างภูมิคุ้มกันจากสิ่งเลวร้ายทั้งปวง แค่นี้ลูกของเราก็จะฉลาดได้อย่างแน่นอน

แหล่งที่มา : ASTVผู้จัดการออนไลน์